

EUROPAPARLAMENTET

2004

2009

Plenarhandling

6.7.2005

B6-0411/2005 }
B6-0413/2005 }
B6-0420/2005 }
B6-0424/2005 }
B6-0426/2005 }
B6-0428/2005 } RC1

GEMENSAMT FÖRSLAG TILL RESOLUTION

i enlighet med artikel 103.4 i arbetsordningen från

- Bogdan Klich, Barbara Kudrycka, Laima Liucija Andrikienė, Charles Tannock, Karl von Wogau, Alfred Gomolka och Aldis Kušķis, för PPE-DE-gruppen
- Jan Marinus Wiersma, Marek Maciej Siwiec och Joseph Muscat, för PSE-gruppen
- Janusz Onyszkiewicz, för ALDE-gruppen
- Elisabeth Schroedter, Milan Horáček och Marie Anne Isler Béguin, för Verts/ALE-gruppen
- Vittorio Emanuele Agnoletto och Jonas Sjöstedt, för GUE/NGL-gruppen
- Anna Elzbieta Fotyga, Konrad Szymański, Rolandas Pavilionis och Inese Vaidere, för UEN-gruppen

som ersätter resolutionsförslagen från följande grupper:

- PPE-DE (B6-0411/2005)
- ALDE (B6-0413/2005)
- Verts/ALE (B6-0420/2005)
- GUE/NGL (B6-0424/2005)
- PSE (B6-0426/2005)
- UEN (B6-0428/2005)

om den politiska situationen och mediernas oberoende i Vitryssland

RC\573952SV.doc

PE 360.592v01-00}
PE 360.594v01-00}
PE 360.601v01-00}
PE 360.606v01-00}
PE 360.608v01-00}
PE 360.610v01-00} RC1

SV

SV

Europaparlamentets resolution om den politiska situationen och mediernas oberoende i Vitryssland

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare resolutioner om situationen i Vitryssland,
- med särskilt beaktande av sin resolution av den 10 mars 2005 om Vitryssland,
- med beaktande av resolutionerna från Europarådets parlamentariska församling om situationen i Vitryssland och särskilt dess resolution av den 28 april 2004 om förföljelserna av pressen i Republiken Vitryssland,
- med beaktande av resolutionen av den 14 april 2005 från FN:s kommission för mänskliga rättigheter om människorättssituationen i Vitryssland,
- med beaktande av rapporten om Vitryssland från OSSE:s representant för pressfriheten från mars 2005,
- med särskilt beaktande av EU:s handlingsplan för att främja demokratin i Vitryssland, som antogs den 23 februari 2005 av Europaparlamentets delegation för förbindelserna med Vitryssland,
- med beaktande av sitt Sacharovpris för tankefrihet som i december 2004 tilldelades Vitrysslands journalistförbund,
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 12 maj 2004 om den europeiska grannskapspolitiken (KOM(2004)0373),
- med beaktande av de sanktioner som EU antog den 2 juli 2004 mot vitryska tjänstemän som en följd av att tre vitryska oppositionsledare och en journalist hade försvunnit,
- med beaktande av artikel 103.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. I stället för att förbättras har situationen i Vitryssland ytterligare försämrats. Mänskliga rättigheter kränks dagligen utan hänsyn, underhuset har fråntagits sin lagstiftande makt och den ekonomiska verksamheten styrs av presidenten. Dessa kränkningar innebär bland annat att medlemmar av den politiska oppositionen fångslats och utsatts för andra former av förtryck.
 - B. EU har vid upprepade tillfällen fördömt Lukasjenkoregeringens arresteringar av kända oppositionsledare. Inga framsteg har heller gjorts när det gäller de olösta fallen med ett antal försvunna personer.
 - C. Under senare år har flera politiska partier, 22 oberoende tidningar, mer än femtio demokratiska icke-statliga organisationer på olika nivåer och av olika politisk inriktning och

RC\573952SV.doc

PE 360.592v01-00}
PE 360.594v01-00}
PE 360.601v01-00}
PE 360.606v01-00}
PE 360.608v01-00}
PE 360.610v01-00} RC1

ett flertal läroanstalter tvingats stänga av ”tekniska skäl”. I samtliga fall har det dock varit uppenbart att organisationerna straffats för att ha kritiserat presidenten och hans politik.

- D. I april 2005 kritiserade FN:s kommission för mänskliga rättigheter Vitryssland till följd av ständiga rapporter om trakasserier och stängningar av icke-statliga organisationer, nationella minoritetsorganisationer, oberoende medier, politiska oppositionspartier, oberoende fackföreningar och religiösa organisationer. samt om trakasserier av människor som engagerar sig i demokratiska verksamheter, inklusive i de oberoende medierna.
- E. All registrering av nya tidningar har stoppats av de statliga myndigheterna och många befintliga tidningar har ålagts böter som hindrar dem från att fortsätta utgivningen.
- F. Politiska arresteringar av och rättegångar mot demokratiska aktivister och oberoende journalister samt deporteringar av utländska medborgare äger fortlöpande rum i Vitryssland. Två journalister från tidningen Pahonia, Pavał Mażejka och Mikoła Markievič, samt redaktören för tidningen Rabočy, Viktor Ivaškievič, dömdes till mellan sex och nio månaders fängelsestraff.
- G. Den 12 maj förklarades ledningen för den polska föreningen i Vitryssland olaglig av Vitrysslands justitiedepartement, ett tryckeri vägrade på regeringens uppmaning att trycka den polska veckotidningen Głos znad Niemna och falska upplagor trycktes med regeringens beskydd.
- H. WRD:s korrespondent Dźmitry Zavadzki försvann 1999 och de vitryska myndigheterna förefaller dra ut på utredningen. Den 20 oktober 2004 mördades Vieranika Čarkasava, journalist på tidningen Solidarność, och våldet mot journalister blir allt mer vanligt.
- I. Staten har monopol på förlagsverksamheten och återstående privata utgivare riskerar höga böter om de ger ut oberoende tidningar. Detta har lett till att många oberoende tidningar som publiceras utomlands, även i Ryssland, ofta konfiskeras vid gränsen av de vitryska myndigheterna.
- J. Alla TV- och radioprogram, såväl nationella som regionala, styrs av regeringen och kontrolleras till fullo av staten.
- K. Alla verksamhetsutövare inom kabel-TV-branschen som sänder utländska kanaler som inte godkänts av den vitryska regeringen utsätts för förföljelser. Som exempel kan nämnas att kabel-TV-företagen i Vitryssland förbjöds att sända några som helst ukrainska kanaler eller den polska kanalen Polonia.
- L. All uppkoppling till Internet går via ett statsstyrt bolag som har blockerat åtskilliga abonnemang och hemsidor.
- M. I mars 2005 framförde OSSE:s representant i en rapport om pressfriheten seriösa farhågor avseende den allvarliga situationen för de oberoende medierna i Vitryssland, särskilt beträffande det sjunkande antalet registreringar av oberoende tidningar och det ökade trycket på medierna med rättsliga, utomrättsliga och ekonomiska medel.

1. Europaparlamentet fördömer kraftfullt den vitryska regimens godtyckliga angrepp på medier, journalister, oppositionsmedlemmar, människorättsaktivister liksom på alla som fritt försöker framföra kritiska synpunkter på presidenten och dennes regim. Dessa angrepp tar sig uttryck i godtyckliga arresteringar, misshandel av fängslade personer, försvinnanden, politiskt motiverade förföljelser och andra repressiva handlingar som strider mot demokratins och rättsstatens grundläggande principer.
2. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att inrätta ett övergripande flerårigt stödprogram till förmån för fria medier i Vitryssland, vilket skall omfatta stöd till sändning av oberoende radio- och TV-program från utlandet samt stöd till oberoende journalister och tidningar.
3. Europaparlamentet välkomnar projektet att inrätta ett nät för radioprogramsändningar från Polen, Litauen och eventuellt Ukraina, och uppmanar kommissionen att stödja genomförandet av det.
4. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen i detta avseende att snarast möjligt bevilja nödvändigt stöd för att i Vitryssland inleda sändningarna av oberoende radioprogram från utlandet.
5. Europaparlamentet understryker att radionätet bör kunna sända på alla bandbredder, inklusive Internet, och vara tillgängligt hela tiden.
6. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att stödja förtryckta journalister och deras familjer.
7. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att inrätta stipendie- och praktikantprogram för oberoende journalister och utbildningsprogram för unga oberoende journalister.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att höra Europaparlamentet om genomförandet av detta program för fria och oberoende medier och information till det vitryska folket.
9. Europaparlamentet anser att kommissionen, rådet och parlamentet bör lägga till de vitryska myndigheter som är involverade i förföljelserna av medierna på listan över visumförbud, om de vitryska myndigheterna misslyckas med att förbättra situationen för yttrande- och pressfriheten eller om den ytterligare försämras.
10. Europaparlamentet fördömer regeringens aktion mot den polska föreningen i Vitryssland som ett försök att kväsa den största icke-statliga organisationen, och en av de få som inte kontrollerades av regeringen. Europaparlamentet påminner om att respekten för minoriteters rättigheter omfattar föreningsfrihet och erkännande av organisationens valda och stadgeenliga organ. Parlamentet beklagar regeringens försök att ta kontroll över Głos znad Niemna.

11. Europaparlamentet är särskilt bestört över de straff till långt tvångsarbete som nyligen utfärdades mot Mikola Statkevich, ordförande för Vitrysslands socialdemokratiska parti (Narodnaja Hramada), Paval Seviarynec, en av ledarna för ungdomsrörelsen, och Andrei Klimau, affärsman och medlem av det 13:e Högsta Sovjet.
12. Europaparlamentet uppmanar de vitryska myndigheterna att stoppa avstängningen av demokratiskt sinnade ungdomar från universitet och annan högre utbildning, och uttalar sitt fulla stöd för de studenter som avstängdes från sådana institutioner för att de verkat för demokratiska värden och försvarat mänskliga rättigheter och som inledde en hungerstrejk den 25 maj 2005.
13. Europaparlamentet välkomnar invigningen av Europeiska humanistiska fakulteten för vitryska studenter i exil i Vilnius, och uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bistå Europeiska humanistiska fakulteten i dess strävan att genomföra sina undervisnings- och forskningsprogram.
14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att erkänna examina från Europeiska humanistiska fakulteten som bekräftelse på en hög kompetensnivå och utmärkt akademisk skicklighet, och uppmanar de europeiska universiteten att inleda ett närmare samarbete med Europeiska humanistiska fakulteten.
15. Europaparlamentet poängterar återigen att den fortsatta utvecklingen av EU:s förbindelser med Vitryssland även fortsättningsvis kommer att vara beroende av de framsteg som görs i landet i fråga om demokratisering, reformer och medborgarnas tillgång till objektiva och fria medier som erbjuder full insyn.
16. Europaparlamentet uppmanar rådet och kommissionen att ta upp frågan om Vitryssland med de ryska myndigheterna i syfte att definiera gemensamma åtgärder för att få till stånd konkreta demokratiska förändringar i landet.
17. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen, rådet, medlemsstaternas parlament och regeringar samt till OSSE:s och Europarådets parlamentariska församlingar.